

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/139/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213200010
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2213200010.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcov: 1. P. Y., nar. XX.X.XXXX, adresa M. N. F. XXX, 2. P. Y., nar. XX.X.XXXX, adresa M. N. F. XXX, zastúpení spoločnosťou: Advokátska kancelária Legal Cases, s.r.o., so sídlom Dunajská Streda Dunajská Streda, Alžbetínske námestie 328, IČO: 36 720 097, proti žalovanému: SPR Vojka, a.s., so sídlom Bratislava Hviezdoslavovo nám. 14, IČO: 35 765 771, zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s.r.o., so sídlom Bratislava, Prievozská 4/B, IČO: 47 239 921 o určenie neplatnosti právneho úkonu, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 6C/1/2013-155 zo dňa 25.2.2016, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvou výrokovou vetou žalobu zamietol, druhou výrokovou vetou zaviazal žalobcov k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť odporcovi (akt. žalovanému) náhradu trov konania na trovách právneho zastúpenia 601,06 Eur právnenému zástupcovi odporcu (akt. žalovaného), do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou ustanovenia § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku. Vecne tým, že žalobcovia sa domáhajú určenia neplatnosti Zmluvy o výkone správy č. 593165 uzatvorenej dňa 11.2.2009, pričom predmetná zmluva o výkone správy zanikla výpoveďou zo strany žalovaného dňa 23.10.2009 z dôvodov hrubého porušenia zmluvy o výkone správy. Platnosť tejto výpovede nebola nijakým spôsobom spochybnená zo strany žalobcov. Keďže došlo k ukončeniu zmluvy o výkone správy ešte 23.10.2009, súd je názoru, že žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem ktorý je nevyhnutným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby. Žalobcovia sa tak domáhajú určenia neplatnosti zmluvy ktorá zanikla.

3. Súd prvej inštancie tiež dôvodil, že ak by aj súd žalobe vyhovel, na právnom postavení žalobcov voči žalovanému by sa tým nič nezmenilo, nakoľko zo zmluvy o výkone správy ktorá zanikla nevznikajú žiadne práva a povinnosti ako žalobcom, tak ani žalovanému, ktoré by mali akýmkoľvek spôsobom zasahovať do právneho postavenia žalobcov a poškodzovať ich na ich právach a robiť ich právne postavenie nevýhodným voči žalovanému tak, ako to žalobcovia žalobou prezentujú. Na tunajšom súde je totiž vedené aj konanie sp. zn. 7C/343/2010, predmetom ktorého je pohľadávka žalovaného voči žalobcom titulom spornej zmluvy o výkone správy, na ktorú pohľadávku vznikol žalovanému nárok ešte počas

platnosti napádaného záväzkového vzťahu, preto konajúci súd bude v tejto prejednávanej veci veci samostatne prejudiciálne posudzovať otázky spojené s prípadnou neplatnosťou zmluvy.

4. Ďalej prvoinštančný súd skonštatoval, že predpokladom úspešnosti určovacej žaloby je existencia tzv. naliehavého právneho záujmu. Doktrína i pomerne konštantná judikatúra sa zhodli na tom, že naliehavý právny záujem je nevyhnutným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby. Naliehavý právny záujem resp. jeho existencia či neexistencia v konkrétnom prípade je procesným predpokladom prípadnej úspešnosti či neúspešnosti určovacej žaloby. Ak súd zamietla určovaciu žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu je vylúčené, aby sa zároveň zaoberal vecou samou. V predmetnom prípade je súd toho názoru, že žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o výkone správy. Vo svojom žalobnom návrhu poukazujú na tú skutočnosť, že obsah predmetnej zmluvy vopred nepoznali a nemali možnosť slobodného výberu svojho správcu. Žalobcovia podpísali zmluvu o výkone správy bez oboznámenia sa s výškou odplát za poskytované služby, nakoľko v čase podpisu zmluvy im prílohy k zmluve neboli poskytnuté. Predmetná zmluva je pre nich v celom rozsahu nevýhodná, jednostranná a ako zmluva spotrebiteľská v rozpore s § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predmetná zmluva bola uzatvorená dňa 11.2.2009, vypovedaná dňa 23.10.2009 s trojmesačnou výpovednou lehotou. Návrh na určenie neplatnosti zmluvy o výkone správy bol podaný až 2.1.2013. Z toho vyplýva, že predmetná určovacia žaloba čo do naliehavého právneho záujmu nie je opodstatnená, nakoľko takáto určovacia žaloba má mať preventívny charakter a bola by opodstatnená najmä v prípadoch, keď k porušeniu práva ešte nedošlo. Navyše, v predmetnom prípade sporná Zmluva o výkone správy č. 593165 zanikla po uplynutí trojmesačnej výpovednej lehoty a táto skutočnosť zo strany žalobcov ani spochybnená nebola. Treba poukázať na to, že žalobcovia sa v predmetnom konaní domáhajú určenia neplatnosti zmluvy, ktorá zanikla na základe výpovede žalovaného a pokiaľ by aj súd teoreticky žalobnému návrhu vyhovel, na právnom postavení žalobcov voči žalovanému by sa tým nič nezmenilo, nakoľko zmluva o výkone správy zanikla, nevznikajú z nej už žiadne práva a povinnosti, ktoré by mohli akýmkoľvek spôsobom zasahovať do právneho postavenia žalobcov a poškodzovať ich na ich právach a robiť ich postavenie nevýhodným voči žalovanému tak, ako to prezentujú v podanom žalobnom návrhu. Medzi stranami paralelne prebieha skôr začaté súdne konanie vedené pred tunajším súdom pod sp. zn. 7C/343/2010, predmetom ktorého je pohľadávka žalovaného voči žalobcom z titulu predmetnej zmluvy o výkone správy, týkajúce sa len obdobia, na ktoré vznikol žalovanému nárok ešte počas existencie napádaného záväzkového vzťahu. Ide o úhradu nezaplatených preddavkov za obdobie jún 2009 až január 2010 a zmluvnej pokuty. Toto konanie bolo prerušené až do právoplatného skončenia veci predmetnej právnej veci. Súd je ale názoru, že práve predmetné konanie o žalobe na plnenie v plnom rozsahu konzumuje predmetnú určovaciu žalobu, pretože si v ňom konajúci súd bude musieť samostatne prejudiciálne posudzovať otázky spojené s prípadnou neplatnosťou zmluvy a preto nie sú v predmetnom konaní o určenie neplatnosti zmluvy o výkone správy splnené podmienky, aby súd preskúmal žalobu z vecnej stránky. Vzhľadom na neexistenciu naliehavého právneho záujmu súd žalobný návrh ako nedôvodný zamietol.

5. O náhrade trov konania rozhodol súd s poukazom na § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a úspešnému žalovanému priznal náhradu účelných trov konania vo výške 601,06 Eur.

6. Proti tomuto rozsudku podali prostredníctvom právneho zastúpenia odvolanie obaja žalobcovia, ktorým sa domáhali, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobe vyhovie, alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Argumentovali tým, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy preukazujú najmä tým, že bez takéhoto určenia, je ich právne postavenie neurčité a sústavne porušované, nakoľko v areáli Vojkánske jazero majú na prenajatom pozemku vo vlastníctve urbariátu (ktorého spoluvlastníkom je aj žalobca 1) postavenú rekreačnú chatku, ktorej nájom vypovedal urbariát - komposesoriát pozemkové spoločenstvo z dôvodu neplnenia zmluvy o výkone správy. Právoplatným rozsudkom súdu bolo určené, že takáto výpoveď je neplatná. Žalovaný však v areáli, v ktorom oni majú nájomnú zmluvu uzatvorenú s neplatnými zmluvnými dojednaniami, vykonáva správu a nájomcom predkladá tieto zmluvy o výkone správy, ktorej neplatnosti sa v tomto konaní domáhajú, na podpis. Do areálu ich do času plnenia tejto zmluvy žalovaný nevpúšťal do vydania predbežného opatrenia a nebude ich vpúšťať po skončení tohto súdneho sporu. Zabraňuje im tak skolaudovať rekreačnú chatku z dôvodu neplnenia zmluvy o výkone správy. Z uvedenej zmluvy o výkone správy vyplývajú pre nich povinnosti, ktoré považujú za neplatné a ktoré sa mimosúdnou cestou nepodarilo so žalovaným odstrániť. Medzi stranami existuje v súčasnosti stav právnej neistoty ohľadne platnosti zmluvy o výkone správy, z ktorej vyplývajú pre nich povinnosti, ktorých sa žalovaný

voči nim domáha a z dôvodu porušenia ktorých podal im výpoveď z tejto zmluvy. Taktiež sa v osobitnom súdnom konaní domáha na Okresnom súde v Dunajskej Strede žalobca voči nim zaplata platieb vyplývajúcich z tejto zmluvy o výkone správy. Do času rozhodnutia súdu, či je napadnutá zmluva platná alebo neplatná, je ich právne postavenie neisté a ich práva sústavne porušované, keďže právny následok zániku zmluvy o výkone správy voči nim je pri neplatnosti zmluvy odlišný ako z dôvodu výpovede. Z neplatnej zmluvy nie je možné podať platnú výpoveď. V prípade určenia zániku zmluvy v dôsledku jej neplatnosti, nemôže dôjsť k porušeniu povinnosti z ich strany, ak bolo určené, že zmluva je neplatná a tiež nemôže dôjsť k akémukoľvek ich sankcionovaniu zo strany žalovaného. V prípade zamietnutia žaloby z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu bez určenia, či je zmluva platná alebo neplatná, zostane ich právne postavenie naďalej neisté a ich práva porušené, nakoľko bez stanovenia pevného právneho základu medzi stranami sporu budú mať naďalej zakázané vstúpiť do areálu, kde majú postavenú rekreačnú chatku a spornosť právnych povinností zostane nevyriešená. Samotná žaloba žalovaného o zaplata platieb zo zmluvy o výkone správy nevyrieši sporný právny vzťah strán. V uvedenom konaní súd buď vyhovie žalovanému alebo nevyhovie jeho návrhu na zaplata platieb zo zmluvy o výkone správy. Z nájomnej zmluvy im vyplýva povinnosť uzavrieť so správcom zmluvu o výkone správy. Preto tak ako bez určenia neplatnosti nájomnej zmluvy nie sú vzťahy medzi stranami vyriešené, tak aj bez určenia, či je zmluva o výkone správy platná alebo neplatná zostáva ich právne postavenie neisté. Do areálu nie sú po právoplatnom skončení tejto veci vpustení, napriek tomu, že výpoveď správy je neplatná. Žalovaný si na základe nájomnej zmluvy, z ktorej im bola daná neplatná výpoveď bude naďalej od nich vynucovať uzatvorenie tejto zmluvy o výkone správy, o ktorej platnosti sa vedie v tomto konaní súdny spor a to s tými istými pre nich nevýhodnými zmluvnými podmienkami. S poukazom na to preto považujú právny záver prvostupňového súdu za nesprávny. Navyše v uvedenom právnom vzťahu nemajú možnosť žalovať žalovaného na plnenie povinností, majú jedinou možnosť domáhať sa voči žalovanému cestou súdu určenia, či je zmluva o výkone správy platná alebo neplatná. Rozhodnutie o určení neplatnosti napadnutej zmluvy má aj preventívny charakter, nakoľko určovací žaloba vytvorí medzi stranami pevný právny základ do budúcnosti a tak zabráni prípadným ďalším sporom medzi stranami, nakoľko sa bránia opakovanému uzatvoreniu takejto pre nich nevýhodnej zmluvy. Napadnutá zmluva o výkone správy im určuje len povinnosti, neprimerané sankcie, avšak práva žiadne. Práva ustanovuje napadnutá zmluva len v prospech žalovaného. Preto bez určenia, či práva a povinnosti upravené v zmluve o výkone správy, k uzatvoreniu ktorých žalobca ich zaväzuje a tiež ostatných vlastníkov rekreačných chatiek v tomto areáli, sú platné alebo neplatné, zostane právny základ právneho vzťahu medzi nimi nevyriešený.

7. Žalovaný odvolací návrh nepodal. K doručenému odvolaniu žalobcov predložil prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil, pretože rozhodnutie je v oboch výrokoch vecne správne, zároveň žiada priznať náhradu trov odvolacieho konania. Zdôraznil, že žalobcovia boli s obsahom zmluvy oboznámení pred jej uzavretím a mali reálnu možnosť ovplyvniť jej obsah, čo vyplýva z dôkazov súdu predložených. Rovnako tvrdenia žalobcov o svojoľnosti v konaní z jeho strany a bránení im vo vstupe k ich rekreačnej chatke sa nezakladajú na pravde. Faktom zostáva, že sami žalobcovia nespochybňujú zánik napádaného zmluvy o výkone správy z jeho strany dňom 23.10.2009 z dôvodu hrubého porušenia zmluvy o výkone správy z ich strany. Platnosť predmetnej výpovede nebola napadnutá. Z uvedeného dôvodu daná výpoveď spôsobila zánik práv a povinností strán zo zmluvy o výkone správy. Z právneho hľadiska je teda zrejším, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení chýba, nakoľko zmluva o výkone správy zanikla a stav ohrozenia práv žalobcom nie je daný. Ako bolo súdom prvého stupňa správne konštatované, ani určení neplatnosti zmluvy o výkone správy by nedokázalo ovplyvniť právne postavenie medzi stranami, keďže otázka zániku zmluvy o výkone správy v dôsledku výpovede nie je medzi nimi sporná. Z dôvodu platného skončenia zmluvy o výkone správy, ktoré žalobcovia ani v odvolaní nepopierajú, má za to, že žalobcami požadované určení neplatnosti popiera účel a zmysel určovacej žaloby, keďže z logiky veci je zrejme, že nie je možné domáhať sa určení neplatnosti platne skončenej zmluvy. Žalobcovia opomínajú v odvolaní tú skutočnosť, že medzi stranami prebieha skôr začaté súdne konanie vedené pred tunajším súdom pod sp. zn. 7C/343/2013, predmetom ktorého je pohľadávka z jeho strany uplatnená voči žalobcom titulom zmluvy o výkone správy, na ktorú mu vznikol nárok ešte počas platnosti napádaného záväzkového vzťahu. Preto poukazuje na všeobecne platnú premisu, že žaloba na plnenie je prekážkou litispendencie pre určovaciu žalobu (kladnú i zápornú), ak ide o rovnaké subjektívne právo. V zmysle uvedeného je teda nepopierateľným, že skôr podaná žaloba na plnenie v plnom rozsahu konzumuje určovaciu žalobu žalobcov. V uvedenom konaní sp. zn. 7C/343/2013 konajúci súd samostatne prejudiciálne posúdi otázku spojenú s prípadnou neplatnosťou zmluvy. Zastáva preto názor, že určovací žaloba, na podklade ktorej

je vedené predmetné konanie, bola podaná po začatí konania týkajúceho sa finančného plnenia, a teda, neskôr začaté konanie trpí nedostatkom procesnej podmienky titulom litispencie. V kontexte s uvádzanou existenciou prekážky litispencie nebolo prvostupňovým súdom možné pristúpiť k vecnému prieskumu žalobného návrhu.

8. K doručenému vyjadreniu žalovaného k odvolaniu, žalobcovia zaujali písomné stanovisko, v ktorom poukázali na to, že v konaní preukázali, že sa so žalovaným spoločne aj s ostatnými vlastníkami chatiek pokúšali opakovane dohodnúť o obsahu zmluvy o výkone správy, v ktorej absentuje možnosť vlastníkov chatiek, pre ktorých má žalovaný poskytovať služby, rozhodovať o rozsahu tejto činnosti, o možnosti spolurozhodovať o výkone správy. Preukazovali aj tú nezvratnú skutočnosť, že pre nich nevýhodnú zmluvu o výkone správy boli nútení podpísať pod nátlakom s tým, že nebudú vpustení do areálu a v tom čase mali chatky rozostavané, ktoré bolo potrebné dokončiť. Tvrdia, že z neplatnej zmluvy nie je možné podať platnú výpoveď. Zmluvu o výkone správy považujú za neplatnú a preto im žalovaný nemohol dať platnú výpoveď s odvolaním sa na ustanovenia, ktoré sú podľa nich neplatné. Do času rozhodnutia súdu, či je napadnutá zmluva platná alebo neplatná, je ich právne postavenie neisté a ich práva sústavne porušované, keďže právny následok zániku zmluvy o výkone správy voči nim je pri neplatnosti zmluvy odlišný ako z dôvodu výpovede. Pre nich má uvedený právny následok zásadný význam a plynú pre neho odlišné následky. Bez určenia, či práva a povinnosti upravené v zmluve o výkone správy, k uzatvoreniu ktorých ich žalovaný zaväzuje sú platné alebo neplatné zostane právny základ ich právneho vzťahu so žalovaným nevyriešený a naďalej sporný aj do budúcnosti, nakoľko sú povinní so žalovaným zmluvu o výkone správy podpísať. Sami sú ochotní a pripravení podpísať zmluvu o výkone správy, avšak s platnými dojednaniami, ktoré budú vyvážené pre obe zmluvné strany. Určovacia žaloba vytvorí pevný právny základ medzi stranami a odstráni medzi nimi všetky rozpory, ktoré do času rozhodnutia, či je zmluva platná alebo neplatná medzi nimi existujú a budú existovať. Navrhujú preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že ich žalobnému návrhu vyhovie alebo aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. K stanovisku žalobcov k vyjadreniu žalovaného k odvolaniu sa žalovaný písomne vyjadril, pričom opätovne zdôraznil, že žalobcovia dostali výpoveď zmluvy o výkone správy, táto preto platne zanikla. Je preto bez akýchkoľvek pochybností jasné, že postavenie žalobcov sa nemôže zmeniť ani po prípadnom rozhodnutí súdu o určení neplatnosti zmluvy. Vypovedaním zmluvy z jeho strany odpadol právny dôvod tohto konania. Medzi stranami sporu nie je sporné, že dal žalobcom výpoveď zmluvy. Neobstojí ani argumentácia žalobcov tvrdiacia naliehavosť právneho záujmu v tom, že právny následok zániku zmluvy je pri neplatnosti zmluvy odlišný ako z dôvodu výpovede. Zo strany žalobcov ide o akademickú úvahu účinkov zániku zmluvy. Prvoinštančný súd sa s uvedeným argumentom správne a presvedčivo vysporiadal, keď judikoval, že voči žalobcom sa už nemôže domáhať nových nárokov už z neexistujúcej zmluvy, pričom z obdobia platnosti zmluvy žalobcovia majú účinný prostriedok prípadnej ochrany svojich práv, ktorého sa môžu domáhať v konaní o žalobe na plnenie. Určovacia žaloba má preventívny charakter a prípadná žaloba na plnenie konzumuje v plnom rozsahu žalobu určovaciu. Žalobcovia nemôžu mať v konaní úspech, keďže súd musí rozhodovať podľa stavu v čase vyhlásenia rozsudku, keďže súd musí rozhodovať podľa stavu v čase vyhlásenia rozsudku, čo vyplýva aj z ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR (2Cdo/231/2007, 5M Cdo/1/2010, 5M Cdo/5/2011) ako najvyššej súdnej autority v sústave súdov. Keďže odstúpením od zmluvy o výkone správy táto zmluva zanikla, nie je možné súhlasiť so žalobcami, že je medzi nimi stav právnej neistoty ohľadne platnosti zmluvy, keďže on sám vyvinul aktivitu k zrušeniu zmluvy, čo opakovane aj v tomto konaní deklaroval. Rozhodnutie súdu o určení neplatnosti zmluvy by nemalo žiaden právny následok, keďže zmluva zanikla výpoveďou a teda jej ustanovenia už nie sú aplikovateľné a strany sa ich nemôžu ďalej účinne dovolávať. Neprijateľnosť niektorých ustanovení môže vysloviť iba súd, pričom v zmysle zásady „favour contractus“ rozhodnutie súdu spôsobuje neplatnosť iba týchto jednotlivých ustanovení, ktoré súd judikuje za neprijateľné, v ostatnej časti však zmluva zostáva platnou. Právne úkony treba vykladať tak, aby čo najviac zodpovedali úmyslu strán a tiež tak, aby bola pokiaľ je to možné, zachovaná ich platnosť. Teda ak je tu možnosť dvoch výkladov, z ktorých jeden ponecháva právny úkon aspoň v určitej dobe v platnosti a druhý ho úplne zneplatňuje, potom prednosť má ten výklad, ktorý podporuje aspoň čiastočnú platnosť právneho úkonu (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/67/2008). Je preto presvedčený, že žalobcovia už po jeho odstúpení od zmluvy nemajú žiaden, ani len hypotetický naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o výkone správy. Naliehavý právny záujem totiž nie je daný, ak sa práva, ktoré má byť ohrozené, alebo neisté, dotýka ďalšia právna zmena. Rozhodujúci je preto právny stav daný v čase vyhlásenia rozsudku.

10. Žalobcovia k doručenému vyjadreniu žalovaného zaujali písomne stanovisko, v ktorom prezentovali, že naďalej zotrvávajú na tom, že dostatočne osvedčili prepojenosť nájomnej zmluvy a zmluvy o výkone správy, z ktorej im vyplynula povinnosť uzatvoriť zmluvu o výkone správy so žalovaným. Uvedená skutočnosť je zásadnou pri určení vzájomných vzťahov strán sporu. V zmysle nájomnej zmluvy sú povinní uzatvoriť so žalovaným zmluvu o výkone správy. Z uvedeného dôvodu, aj po výpovedi danej im žalovaným zo zmluvy o výkone správy, sú povinní uzatvoriť so žalovaným zmluvu o výkone správy. Ergo, medzi stranami nezaniká ani po výpovedi povinnosť založenia zmluvného vzťahu titulom zmluvy o výkone správy. K argumentácii o preukázaní ich naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zmluvy o výkone správy naďalej uvádzajú, že základným predpokladom k tomu, aby mohlo dôjsť k odstúpeniu od zmluvy je to, aby zmluva bola platná, lebo z neplatnej zmluvy sa nemôže odstúpiť. Zásadný význam má pre nich, či zánik ich zmluvného vzťahu titulom zmluvy o výkone správy nastal výpoveďou alebo v dôsledku neplatnosti zmluvy o výkone správy. V dôsledku výpovede zo zmluvy sú právne následky pre nich odlišné ako pri neplatnosti zmluvy o výkone správy. Ak by zmluva zanikla v dôsledku výpovede zo strany žalovaného, platili by pre nich všetky sankcie zo zmluvy vyplývajúce. V prípade zániku zmluvného vzťahu v dôsledku neplatnosti zmluvy o výkone správy, neexistujú pre nich žiadne sankcie zo zániku ich vzájomného zmluvného vzťahu a neexistuje povinnosť uzatvoriť so žalovaným takúto pre nich nevýhodnú zmluvu. V dôsledku nesúhlasu so zmluvnými podmienkami, nemajú záujem na určení neplatnosti výpovede, ktorú im dal žalovaný z tejto zmluvy, nakoľko prípadným určením neplatnosti výpovede by zostal ich zmluvný vzťah zachovaný, na ktorom vzťahu za platnosti týchto pre nich neprijateľných zmluvných podmienok nemajú záujem. Sami majú záujem uzatvoriť so žalovaným korektnú a vyváženú zmluvu o výkone správy, nakoľko táto povinnosť im vyplýva z nájomnej zmluvy. Túto môžu uzatvoriť až potom, ak súd odstráni ich neistotu v právnom vzťahu a vyriekne, či táto zmluva je alebo nie je platná. Vzhľadom na ich postavenie v tomto právnom vzťahu, ktorý potrebujú vzhľadom na existenciu ich rekreačnej chatky v uvedenom areáli, vyriešiť právny vzťah so správcom do budúcnosti, určovací žaloba vytvorí pevný právny základ medzi účastníkmi a odstráni medzi nimi všetky rozpory, ktoré do času rozhodnutia, či je zmluva platná alebo neplatná medzi nimi existujú alebo existovať budú. Ich naliehavý právny záujem je daný článkom 6 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS, teda je daný právom Európskej únie, transpozíciou citovanej smernice, pričom jeho prítomnosť sa ex lege prezumuje a spotrebiteľ jeho danosť nie je povinný preukázať. Absolútna neplatnosť nastáva ex lege a v prípade sporu má spotrebiteľ vždy naliehavý právny záujem na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorú súd môže v zmysle ods. 5 ust. § 53 Občianskeho zákonníka určiť za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Čo sa týka neprijateľných zmluvných podmienok v napadnutej zmluve, ktoré napádajú, tieto zmluvné dojednania a chýbajúce zmluvné dojednania o nemožnosti výpovede z ich strany, neexistencie sankcií pre žalovaného pre prípad neplnenia jeho povinností, resp. prekročenia právomoci, bez úpravy mechanizmu kolektívneho rozhodovania vlastníkov rekreačných chatiek, o službách, ktoré im majú byť poskytnuté vrátane slobodného výberu dodávateľa služieb, vo vzájomnom kontexte predstavujú na ich škodu ako spotrebiteľov značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Zmluva ako celok t.j. jednotlivé zmluvné dojednania vo svojom súhrne a zároveň chýbajúce zmluvné dojednania vytvárajú výrazne nerovnocenný právny vzťah medzi stranami sporu. Bez neplatnosti napadnutých častí zmluvy a chýbajúcich zmluvných dojednaní zmluva stráca účel a svoj cieľ, ktorý má byť zmluvnou úpravou dosiahnutý. Preto je zmluva ako celok pre súhrnne platných jej ustanovení a chýbajúcich ustanovení v komplexe, ktorých by mohla tvoriť vyváženú zmluvu v právach a povinnostiach pre obe zmluvné strany, ako aj pre rozpor s dobrými mravmi a v dôsledku jej uzavretia pod nátlakom neplatná. Slovenský zákonodarca okrem použitia § 41 Občianskeho zákonníka umožňuje zneplatniť zmluvu ako celok s poukazom na § 53d Občianskeho zákonníka, ktorá skutočnosť je tiež v konaní naplnená. Napadnutú zmluvu o výkone správy, ako aj nájomnú zmluvu uzatvorili pod nátlakom. Žalovaný neposkytuje žalobcom služby v rozsahu v akom sú uvedené v článku 3 napadnutej zmluvy. Mesačný preddavok za služby s užívaním pozemku určený žalovaným jednostranne vo forme mesačných preddavkov nekorešponduje s rozsahom služieb, ktoré poskytnúť mal podľa zmluvy. Žalovaný je oprávnený meniť výšku mesačných preddavkov na základe zmeny objemu a tarify poskytovaných služieb. Uvedená jednostranná možnosť zvýšiť tieto preddavky je nekontrolovateľná z ich strany a nepredvídateľná. Správcom jednostranne určená výška zmluvnej pokuty predstavuje v ročnom vyjadrení 182,5%-ný úrok, pričom zmluva zo sankcionovaním správcu ako poskytovateľa služieb nepočíta vôbec. Sami nemajú možnosť rozhodovať o správe, o výbere správcu, či rozsahu správy a nemajú žiadnu možnosť prejavu nesúhlasu s neplnením zmluvy zo strany žalovaného. Žalovaný je absolútne nekontrolovateľný z ich strany, zmluvu z ich strany nie je možné vypovedať. To znamená, že v zmysle napadnutej zmluvy sú povinní žalovanému platiť ním určené platby za služby, ktorých rozsah si môže žalovaný sám určiť. I samotná komisia pri MS SR preskúmaním spotrebiteľských zmlúv

- zmluvy o nájme i zmluvy o výkone správy zistila, že viaceré zmluvné podmienky v oboch zmluvách sú spôsobilé založiť hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. S poukazom na § 37 ods. 1, § 39, § 53 ods. 1, ods. 4 písm. a), f), h), i), j), k), ods. 5, § 53b, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka považujú vzhľadom na uvedené skutočnosti napadnuté zmluvy o výkone správy, ktoré uzavreli so žalovaným ako celok za neplatné. Uzatvorenie zmluvy bez možnosti ovplyvnenia jej obsahu, pod nátlakom je i nekalou obchodnou praktikou. Vzhľadom na uvedené skutočnosti zotrvávajú na svojich odvolacích dôvodoch, žalobcu považujú za dôvodnú a navrhujú, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a ich návrhu vyhovel, v ktorom rozsudku vyriekne, že zmluva v dôsledku neprijateľných podmienok uvedených v žalobe a chýbajúcich ustanovení o sankciách pre žalovaného pre prípad neplnenia jeho povinností, nemožnosti upravovať rozsah zmluvy bez súhlasu žalobcov, chýbajúcej úprave mechanizmu kolektívneho rozhodovania vlastníkov rekreačných chatiek o službách, ktoré im majú byť poskytované vrátane slobodného výberu dodávateľa služieb je neplatná alebo aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň navrhujú, aby odvolací súd im priznal náhradu trov konania vo výške 100%.

11. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP. Keďže ale odvolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho podania bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení OSP. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov CSP o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo, za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (čl. 2 ods. 1 a 2 CSP), ako aj potreba ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (čl. 3 ods. 1 CSP).

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 OSP, aktuálne § 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 OSP, akt. § 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania prípúšťal (§ 201 a 202 OSP, akt. § 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP, akt. § 127 a § 365 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. f) OSP, ktoré má ekvivalent v § 365 ods. 1 písm. h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k právnomu záveru, že odvolaniu vo veci samej nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku o veci samej vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

13. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na rozsah odvolania podaného žalobcami bolo posúdiť celý zamietajúci rozsudok a to v intenciách odvolacích dôvodov žalobcov, ktorými je viazaný.

14. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcami uplatneného nároku a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa v podstatnom stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľom. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa nasledovné:

15. Tak ako do 30.6.2016 v zmysle § 80 písm. c) OSP, obdobne i v zmysle § 137 písm. c) CSP, návrhom na začatie konania resp. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je za podmienky, že je na tom naliehavý právny záujem. Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby musí byť pritom naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný účinný a správne zvolený procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snád' len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné súdne konanie. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené, alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale vedie len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah strán sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná prípadne i iná žaloba. Naliehavý právny záujem pritom musí byť daný v čase rozhodovania súdu. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodnutia súdu je naliehavý právny záujem na určení práva zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha, teda žalobcu. Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi stranami a k potrebe určiť súdom, či tu právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši a odstraňuje neistotu vzťahu strán alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie (obdobne rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo 31/2011).

16. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. novembra 1998, sp. zn. 5 Cdo 60/98, publikovaného v Zbierke súdnych rozhodnutí pod č. Rc 8/2000, určovacou žalobou sa žalobca domáha vydania autoritatívneho výroku súdu, že určitý právny vzťah alebo právo tu je (pozitívna určovacia žaloba), alebo že tu nie je (negatívna určovacia žaloba). Takéhoto určenia sa môže žalobca domáhať vtedy, ak je na tom naliehavý právny záujem, ktorý spočíva v tom, že právne postavenie žalobcu je bez tohto určenia ohrozené alebo je neisté. Autoritatívne určenie súdom potom ohrozenie, neistotu alebo neurčitosť v právnom postavení žalobcu odstraňuje bez toho, aby ukladalo splnenie nejakej povinnosti. Preto sa pri určovacích žalobách, na rozdiel od žalôb na plnenie, zdôrazňuje ich preventívny charakter a význam. Z uvedeného možno teda uzavrieť, že naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť, nezáleží na tom, ako táto neistota vznikla. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodných skutočností tých pomerov (vzťahov), ktoré sú ohrozené neistotou, a teda nebezpečenstvom budúceho porušenia právnych povinností iným subjektom.

17. Súd v každom štádiu konania musí mať za doloženú existenciu takéhoto záujmu, inak (a to bez skúmania vecnej stránky žalobného návrhu), musí žalobný návrh ako neprípustný zamietnuť. Či tento záujem jestvuje, skúma súd ex offio, t.j. z úradnej povinnosti. Platí to aj pre súd prvej inštancie, aj pre súd odvolací. Pre skúmanie súdu teda netreba, aby takúto obranu (nastolenie tejto otázky) v konaní žalovaný vôbec urobil, napríklad v podanom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie. Nepreukázaná existencia naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacej žaloby. Je teda nutné, aby tento naliehavý právny záujem jestvoval nielen v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, ale aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu.

18. Strany sporu uzatvorili dňa 11.2.2009 Zmluvu o výkone správy č. 593165 za účelom komplexného zabezpečenia správy rekreačného územia, ktoré je označené ako rekreačná zóna Vojkanské jazero, v ktorom území majú žalobcovia, spolu s ostatnými nájomcami prenajatý pozemok, na ktorom pozemku si postavili rekreačnú chatku, ktorú zmluvu žiadajú určiť za neplatnú. Pritom nespornou právnou skutočnosťou medzi stranami zostáva vypovedanie predmetnej zmluvy zo strany žalovaného výpoveďou zo dňa 23.10.2009 adresovanou žalobcom.

19. Výpoveď zmluvy predstavuje prejav vôle niektorej z jej strán ukončiť zmluvný vzťah, ktorý sa ruší uplynutím dohodnutej alebo zákonom stanovenej výpovednej lehoty. Zmluva sa výpoveďou zrušuje (zaniká) od okamihu uplynutia výpovednej lehoty.

20. Pri podaní žaloby podľa ustanovenia § 80 písm. c) OSP, teraz § 137 písm. c) CSP, pritom logicky platí, že musí ísť u žalobcu o právny vzťah (právo) existujúci (aspoň v dobe vydania rozhodnutia) alebo o takú jeho procesnú, prípadne hmotnoprávnú situáciu, v ktorej by objektívne v existujúcom právnom vzťahu

mohol byť žalobca ohrozený, prípadne pre svoje neisté postavenie by mohol byť vystavený konkrétnej ujme.

21. Pritom v čase podania žalobného návrhu na súd (dňa 2.11.2013) sporná zmluva už dávno neexistovala, pretože zanikla žalobcami nepopretou výpoveďou zo dňa 23.10.2009, z čoho potom vyplýva, že u žalobcov nemôže ísť o aktuálny stav právnej neistoty, žaloba už nemôže spĺňať svoj preventívny charakter.

22. Navyše strany sporu vedú na súde prvej inštancie i ďalšie konanie, predmetom ktorého je pohľadávka žalovaného voči žalobcom titulom spornej zmluvy o výkone správy, v ktorom si žalovaný uplatňuje voči žalobcom nárok na plnenie, ktorý mu mal vzniknúť voči žalobcom ešte do zániku žalovanej zmluvy, práve v ktorom konaní súd bude prejudiciálne riešiť otázku spojenú s prípadnou platnosťou/neplatnosťou zmluvy a to v súvislosti s uplatneným právom na plnenie.

23. Pokiaľ aj žalobcovia namietali, že neplatnú zmluvu predsa nie je možné platne vypovedať, tu odvolací súd zdôrazňuje už uvedené, že posudzovanie naliehavého právneho záujmu resp. jeho existencia či neexistencia je základným procesným predpokladom prípadnej úspešnosti či neúspešnosti každej určovacej žaloby. Ak súd zistí nedostatok naliehavého právneho záujmu z dôvodu už neexistencie žalovaného vzťahu (a to už v čase podania žaloby), ktorý mal zaniknúť jednostranne výpoveďou (i keď ex nunc), tak zamietá určovaciu žalobu práve a jedine pre tento nedostatok a je vylúčené, aby sa pritom zaoberal meritom veci, čím potom je vylúčené tiež posudzovanie namietanej neexistencie výpovede, z dôvodu, že sa má viazať k absolútne neplatnému právnomu úkonu, ku ktorému záveru prípadnej neexistencie tejto výpovede je možné dospieť jedine cez nutné zaoberanie sa vecou samou, t. j. neplatnosťou spornej zmluvy.

24. Vychádzajúc z uvádzaného sú už potom ďalšie odvolacie argumenty žalobcov nerozhodné, pretože nemôžu zmeniť spôsob rozhodnutia o uplatnenom nároku, bez potreby sa nimi z dôvodu hospodárnosti konania osobitne vysporiadať.

25. I napriek tomu ale odvolací súd považoval za vhodné žalobcom vysvetliť, že nakoľko sa v nájomnej zmluve zaviazali „pristúpiť“ k zmluve o výkone správy daného územia, v ktorom sa nachádza nimi užívaná parcela ako jedna z viacerých užívaných parciel ostatnými nájomcami tohto územia (areálu), pouzátvárané zmluvy o výkone správy tohto územia sú tak logicky pre všetkých nájomcov totožné a žalobcov by aj v prípade vyslovenia neplatnosti ich individuálnej spornej zmluvy naďalej zaväzovala povinnosť pristúpiť k prvotnej zmluve o výkone správy daného územia, ich stav právnej neistoty by teda nezanikol, trval by naďalej.

26. Žalobcovia pritom neodmietajú správu územia ale podľa zmluvy, ktorá nebude obsahovať pre nich neprijateľné zmluvné podmienky, čím potom je namieste posilniť ich právne postavenie, ako aj ostatných nájomcov cez vylúčenie konkrétnych neprímeraných podmienok v spornej zmluve, ako i v nájomnej zmluve s ňou prepojenej, v rámci obrany svojich spotrebiteľských práv. Práve vyhovenie takejto žalobe by malo praktický dopad na individuálne práva spotrebiteľa a odstránilo by to stav neistoty v jeho právnom postavení a to na základe zákonného zmocnenia podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré v poznámke odkazuje práve na § 52 až 54 Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy.

27. Opierajúc sa o vyššie uvedené teoretické východiská odvolací súd sa zhodol s prvoinštančným, že v danom prípade ako v čase podania žalobného návrhu, tak aj v čase rozhodovania prvoinštančného súdu (ako i odvolacieho) žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na žalovanom určení. Žalobcovia v konaní nepreukázali skutkové okolnosti vedúce k sporu medzi stranami o potrebe určiť žalovanú zmluvu za neplatnú, podaná žaloba teda nie je procesne vhodným nástrojom na odstránenie žalobcami prezentovaného stavu ich právnej neistoty. Súd prvej inštancie preto v preskúmanom rozsudku správne uzavrel, že žalobcovia aktuálne nemajú naliehavý právny záujem na nimi požadovanom určení, čo musí mať za následok zamietnutie určovacej žaloby. Preto bolo dôvodným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej ako vo výroku vecne správny, s použitím ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil, včítane szávislého výroku o trovách konania osobitnými odvolacími dôvodmi nenapadnutého.

28. I v odvolacom konaní bol žalovaný plne úspešný a preto jemu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. Odvolací súd preto o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol tak, že plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči neúspešným žalobcom. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).